

storaenso

Mette Kahlin McVeigh
mette.kahlin.mcveigh@storaenso.com
+46 70 473 67 57

Yttrande: Skatt på
engångsförpackningar
2020-12-16

1 (4)

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
mervärdesskatt och punktskatter
E-post: fi.registrator@regeringskansliet.se
jonas.ljungberg@regeringskansliet.se

Stora Enso

Yttrande avseende SOU 2020:48 Skatt på engångsartiklar Fi2020/03342

Stora Enso är en ledande global leverantör av förnybara lösningar inom förpackningar, biomaterial, träprodukter och papper och med detta en del av bioekonomin. Vi har cirka 26 000 medarbetare i över 30 länder och våra aktier är noterade på Nasdaq Helsinki (STEAV, STERV) och Nasdaq Stockholm (STE A, STE R).

Våra fiberbaserade material är förnybara, återvinningsbara och fossilfria. Våra lösningar erbjuder koldioxidsnåla alternativ till produkter baserade på icke förnybara resurser. Vi menar att allt som tillverkas av fossilbaserade material i dag kan tillverkas av träd imorgon.

Stora Enso tillverkar engångsförpackningar och material till sådana såsom muggar och livsmedelsbehållare med plastbeläggning likväl som helt plastfria sådana inom det snabbt växande segmentet formed fiber.

Sammanfattning

Stora Enso välkomnar att utredningen uppmärksammar fördelarna förnybara och skogsbaserade produkter framför fossilbaserade alternativ. En skatt på engångsartiklar kan, rätt utformad, driva på omställningen till mer miljömässigt hållbar resursanvändning. Stora Enso stöder därför principiellt införandet av en sådan differentierad skatt. En övergripande harmonisering av direktiv och initiativ inom EU behöver dock göras för att undvika dubbla styrmedel.

Generella synpunkter

Utredningens syfte har varit att lägga förslag på hur en skatt kan utformas för att minska negativa miljöeffekter av engångsartiklar samt driva på övergången till en mer resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi.

Att övergå till en cirkulär och biobaserad ekonomi är en grundläggande del av klimat och miljölösningen och Stora Enso ser sig som en aktiv part i den transformation som behöver ske. Vi är dagligen engagerade i att lösa problemen med engångsartiklars bidrag till nedskräpning, resursförbrukning och miljöpåverkan.

Våra förpackningar tillverkas av återvinningsbart och huvudsakligen förnybart material, vilket bidrar till

en mer cirkulär ekonomi. Ett annat viktigt bidrag till minskad miljöbelastning är att våra material dessutom ofta ersätter icke förnybara material som har lägre återvinningsgrad och fossilt ursprung.

Skatt på engångsartiklar

Stora Enso välkomnar att utredningen uppmärksammar fördelarna förnybara och skogsbaserade produkter framför fossilbaserade alternativ. En skatt på engångsartiklar kan, rätt utformad, driva på omställningen till mer miljömässigt hållbar resursanvändning. Stora Enso stöder därför principiellt införandet av en sådan skatt.

Stora Enso anser att en skatt på engångsartiklar ska utformas så att den driver förändring i riktning mot färre onödiga engångsartiklar, en högre andel förnybara material, ökad återvinningsgrad, minskad nedskräpning och minskad risk för ackumulering av oönskade ämnen i naturen. Det är också viktigt att skatten inte får oönskade effekter.

Vi vill dock understryka att engångsartiklar samtidigt har en viktig funktion i ett flertal applikationer, vilket också tydliggörs i utredningen. Det handlar alltså inte om att totalt avskaffa engångsartiklar, utan om att de ska användas adekvat och att den miljöbelastning dessa orsakar ska minimeras.

Differentierade skattesatser

Utredningen föreslår en skatt som differentieras utifrån en engångsartikels procentuella plastinnehåll.

Stora Enso anser att en differentiering överlag är bra eftersom det styr materialval i engångsartiklar i riktning mot ett lägre innehåll av plast. Detta sänder också en tydlig signal till marknaden att den pågående omställningen inom förpackningsbranschen i riktning mot lägre användning av plast är önskvärd och i linje med politikens ambitioner.

Utredningen föreslår två tröskelnivåer för nedsättning av den föreslagna skatten. En mindre nedsättning föreslås vid ett plastinnehåll på under 10% och en högre nedsättning om plastinnehållet understiger 1%.

Stora Enso har följande synpunkter gällande utformningen av differentieringen:

- Vi delar utredningens bedömning att det inte är lämpligt att göra skillnad på fossil och icke fossil plast i detta avseende då det idag är alltför komplicerat att skilja dessa åt i praktiken.
- Vi vill påpeka att nivån 1 % är så låg för vissa produktsegment att det idag inte finns alternativ som uppfyller kriteriet. Det innebär att denna nivå till en början inte kommer att leda till den substitution som kan anses önskvärd för att minska mängden plast i de för skatten aktuella

engångsartiklarna. Det kan därför finnas skäl att överväga att inledningsvis ha en tröskelnivå på 5% som sedan minskas mot 1% i takt med att innovation och utveckling fortskrider.

- Vi anser att storleken på skattenedsättningen vid ett plastinnehåll under 10% riskerar att ge otillräckliga incitament för att övergå till produkter med lägre plastinnehåll. Att en produkt är 90% fossilfri är långtgående och det bör erkännas som den stora bedrift det faktiskt är. En större nedsättning av skatten bör därför övervägas.

Koordinering med andra styrmedel

Stora Enso anser att det är av mycket stor vikt att nya styrmedel koordineras med befintliga och planerade styrmedel, inte minst sådana som har sin grund i EU:s regelverk. Detta behandlas förtjänstfullt i utredningen, men behöver understrykas ytterligare då industrin behöver klara signaler för att på rätt sätt kunna bidra i omställningen. Dubbla styrmedel bör i möjligaste mån undvikas.

Särskilt viktigt just nu är att styrmedel koordineras med EU:s Engångsplastdirektiv (Single Use Plastics Directive, SUPD) och med initiativen till följd av Handlingsplanen för cirkulär ekonomi (Circular Economy Action Plan) såsom *Initiative substitute single-use packaging, tableware and cutlery by reusable products in food services*.

Även det utökade svenska producentansvaret omfattar åtgärder för att minska de negativa miljöeffekterna av engångsartiklar.

Hur dessa olika initiativ och medföljande styrmedel samverkar måste med nödvändighet följas noga, för att undvika oönskade effekter eller en orimlig administrativ och ekonomisk börda för berörda företag.

Konkurrenskraft och grön omställning

Hela samhället befinner sig i en transformation mot en mer resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi. Vi på Stora Enso upplever redan idag en ökande efterfrågan på plastfria, biobaserade alternativ, likväl som en utveckling mot material med en lägre andel plast och en högre andel fiberbaserade råvaror.

Den nu föreslagna skatten på engångsartiklar förväntas accelerera denna pågående omställning så att mängden engångsartiklar överlag minskar och en övergång sker från plast till mer av förnybara, biobaserade material. När en punktskatt införs på detta sätt finns dock en risk att det förändrar konkurrenssituationen gentemot icke beskattade artiklar och material på oönskade sätt. Många biobaserade engångsartiklar idag har en plastbarriär och träffas därför av skatten, medan produkter av exempelvis aluminium är opåverkade. Även om Stora Enso principiellt stöder en skatt på engångsartiklar så vill vi lyfta att det finns en risk att icke biobaserade alternativ gynnas på bekostnad av cirkulära och mer resurseffektiva biobaserade produkter. Detta beskrivs i utredningen om förslag för

minskad miljöpåverkan från engångsplast, och vi välkomnar att regeringen bejakar detta. Utvecklingen behöver följas för att garantera att så inte sker.

Det pågår forskning kontinuerligt för att ta fram förbättrade biobaserade engångsmaterial och bidra till ökad resurseffektivitet. Det är viktigt att de styrmedel politiken väljer leder i rätt riktning, stöder innovation och skapar tydlighet för de aktörer som ska bidra till omställningen, såväl konsumenter som företag.

Mette Kahlin McVeigh

Mette Kahlin McVeigh
Senior Vice President, Public Affairs

Telefon: +46 70 473 67 57

E-post: mette.kahlin.mcveigh@storaenso.com